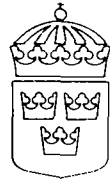

Lagutskottets betänkande

1985/86:23

om anslag till kronofogdemyndigheterna m. m.
(prop. 1985/86:100, bil. 9 B 3)

LU
1985/86:23

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet dels proposition 1985/86:100 bilaga 9 (finansdepartementet) i vad avser anslag till kronofogdemyndigheterna, dels en motion (s) om vissa frågor rörande kronofogdemyndigheternas organisation, dels en motion (m) om möjligheten till indrivning av felparkeringsavgifter som ålagts utländska medborgare.

Svenska inkassoföreningen har inkommit med en skrivelse i ärendet.

Utskottet har vid ett besök på kronofogdemyndigheterna i Stockholm inhämtat synpunkter på propositionen, motionerna och skrivelsen.

Utskottet tillstyrker bifall till propositionen i den aktuella delen och avstyrker bifall till motionerna.

Propositionen

I proposition 1985/86:100 bilaga 9 punkt B 3 föreslår regeringen att riksdagen till *Kronofogdemyndigheterna* för budgetåret 1986/87 anvisar ett förslagsanslag av 579 235 000 kr.

Motionerna

Motion 1985/86:L223 av Jens Eriksson (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om åtgärder gentemot olagligt parkerande utländska medborgare.

Motion 1985/86:L247 av Birger Rosqvist (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att systemsatta förändringar inom kronofogdemyndigheterna får ske först efter riksdagens ställningstagande till förslag om kronofogdemyndigheternas framtida organisation.

Utskottet

Kronofogdemyndigheternas verksamhet avser dels det allmännas fordringar på skatter, böter, allmänna avgifter m. m., dels ärenden som anhängiggörs av enskilda rättsägare. Den förra ärendegruppen utgör en dominerande del av verksamheten. Kronofogdemyndigheternas indrivningsverksamhet regleras bl. a. i utsköningsbalken (UB). Myndigheterna skall också handlägga

ärenden enligt lagen (1970:741) om statlig lönegaranti vid konkurs. Vidare är vissa kronofogdemyndigheter tillsynsmyndigheter enligt 42 §-konkurslagen (1921:225), vilket innebär att de har tillsyn över förvaltningen i konkurser.

För den exekutiva verksamheten är landet indelat i kronofogdedistrikt. Antalet distrikt uppgår till 81. I varje distrikt finns en kronofogdemyndighet med en kronodirektör eller kronofogde som chef. Länsstyrelsen har inom länet särskilda övergripande uppgifter när det gäller bl. a. exekutionsväsendet. Riksskatteverket (RSV) är centralmyndighet för administration av exekutionsväsendet.

Enligt budgetpropositionen uppgick beloppet att indriva för statens fordringar i oktober 1985 till 17 miljarder kronor jämfört med drygt 15 miljarder kronor vid samma tidpunkt föregående år.

Samtidigt sjunker dock antalet inkomna allmänna mål. I fråga om enskilda mål har däremot skett en ökning. Av RSV:s yttrande över länsstyrelsernas anslagsframställningar framgår att handläggningstiderna för enskilda mål ökat avsevärt under senare år.

RSV lämnade år 1983 förslag till en ändrad arbetsorganisation för kronofogdemyndigheterna. Förslaget innebar bl. a. en reducering av antalet kronofogdedistrikt. I förra årets budgetproposition (prop. 1984/85:100) lämnade chefen för finansdepartementet en redogörelse för då föreliggande förslag till ändrad arbetsorganisation. Departementschefen konstaterade därvid att frågan om exekutionsväsendets framtida organisation borde anstå till dess att ett förslag om skatteförvaltningens organisation förelåg.

I årets budgetproposition (bil. 9 s. 34–35) hänvisar departementschefen till att en ändrad organisation för skatteförvaltningen skall träda i kraft den 1 januari 1987. Enligt departementschefens mening finns det därför skäl att avvakta ytterligare något innan ställning tas till kronofogdemyndigheternas framtida organisation. Eftersom ett eventuellt beslut om ändrad arbetsorganisation för kronofogdemyndigheterna således dröjer bör enligt departementschefen åtgärder vidtas inom ramen för nuvarande organisation för att lindra effekterna av den ojämna resursfördelningen myndigheterna emellan. Departementschefen hänvisar till att RSV under innevarande budgetår haft i uppdrag att i sådant syfte fördela 5 milj. kr. mellan kronofogdemyndigheterna och att därvid extra resurser tillförts de resurssvaga myndigheterna, dvs. de myndigheter som relativt sett har en stor arbetsbörda i förhållande till personalstyrkan. Enligt vad departementschefen erfarit har metoden fungerat väl, och han föreslår att RSV får i uppgift att fördela medel även under budgetåret 1986/87.

Departementschefen anför vidare att de ovan redovisade åtgärderna i vissa fall kan visa sig otillräckliga. Vid vissa mindre distrikt med endast en kronofogdetjänst kan det, framhåller departementschefen, av olika skäl vara förenat med svårighet att återbesätta tjänsten som kronofogde när denna blivit vakant. Som ett lämpligt tillvägagångssätt i dessa och liknande situationer förordas att den lediga cheftjänsten vakantsätts samtidigt som en kronokommissarie utses att svara för direkt arbetsledning och vissa administrativa uppgifter vid myndigheten. De övriga administrativa funktionerna, t. ex. den övergripande ledningsfunktionen, planering och budgetfrågor, bör enligt departementschefen förläggas till annan kronofogdemyndighet i länet.

Mot bakgrund av länsstyrelsernas anslagsframställningar och ovan redovisade överväganden föreslås i propositionen att riksdagen till kronofogdemyndigheterna för budgetåret 1986/87 anvisar ett förslagsanslag av 579 235 000 kr. Förslaget innebär att kronofogdemyndigheterna i viss mån undantas från det krav på besparing som ålagts myndigheterna (huvudförslaget). Av den i enlighet med huvudförslaget framräknade besparingen på ca 10 milj. kr. återförs nämligen 5 milj. kr. till anslaget och ställs till RSV:s disposition för att av RSV fördelas mellan de mest resurssvaga myndigheterna.

Departementschefens uttalanden om *kronofogdemyndigheternas organisation* tas upp i motion 1985/86:L247 (s). I motionen framhålls att kronofogdemyndigheternas personal i de mindre kronofogdedistriktet har en god person- och lokalkänedom, vilket har en positiv inverkan på indrivningsresultatet. Enligt motionären innebär ett genomförande av de i budgetpropositionen förordade åtgärderna beträffande vakantsättning av kronofogdetjänster i de mindre distriktet, om åtgärderna sätts i system, att myndigheterna omorganiseras utan riksdagens hörande. En sådan ordning är enligt motionären inte godtagbar. Motionären hänvisar också till att av sammanställningen i propositionen över kronofogdemyndigheternas anslag framgår att lokalkostnaderna kraftigt räknats ned i flera län, bl. a. i Kalmar län, något som tyder på en påbörjad omorganisation. I motionen yrkas därför att riksdagen ger regeringen till känna att systemsatta förändringar inom kronofogdemyndigheterna får ske först efter riksdagens ställningstagande till ett förslag om kronofogdemyndigheternas framtida organisation.

Lagutskottet erinrar om att även 1984/85 års budgetproposition innehöll ett förordande av vakantsättning av vissa kronofogdetjänster, något som föranledde en motion med samma syfte som den nu aktuella. I ett yttrande till bostadsutskottet, som då hade att pröva frågor om anslag till kronofogdemyndigheterna, anförde skatteutskottet (SkU 1984/85:4 y) att de förutskickade åtgärderna beträffande vissa mindre distrikt fick ses mot bakgrund av de förutsättningar som finns att inom ramen av tillgängliga resurser och befintlig organisation bedriva verksamheten så effektivt och rationellt som möjligt. Eftersom åtgärderna inte innebar någon indragning av distrikt fann skatteutskottet att de inte stred mot uttalandet i propositionen att ställningstagandet till kronofogdemyndigheternas organisation borde anstå. I sitt av riksdagen godkända betänkande (BoU 1984/85:22) instämde bostadsutskottet i vad skatteutskottet anfört och tillade att det fick anses naturligt att åtgärder inom ramen för nuvarande organisatoriska uppbyggnad vidtas för att effektivisera verksamheten med avseende på rådande förutsättningar. Bostadsutskottet avstyrkte därför bifall till motionen. Utskottet tillade att regeringen i lämpligt sammanhang borde för riksdagen redovisa effekterna av de förordade åtgärderna. Någon sådan redovisning har ännu inte lämnats.

Enligt lagutskottets mening finns det visst fog för motionärens uppfattning att de i propositionen förordade åtgärderna i fråga om de mindre kronofogdedistriktet skulle, om de sätts i system, innebära en organisationsförändring som föregriper riksdagens ställningstagande till ett förslag om kronofogdemyndigheternas framtida organisation. Enligt vad utskottet inhämtat har emellertid åtgärderna tillämpats endast i enstaka fall. Åtgärderna har

vidtagits på förslag av den berörda kronofogdemyndigheten och sedan länsstyrelsen och RSV godtagit förslaget. Mot denna bakgrund och då åtgärderna inte innebär indragning av något kronofogdedistrikt anser utskottet att det inte finns skäl för riksdagen att nu frängå sitt tidigare ställningstagande i denna fråga. Utskottet avstyrker därför bifall till motion L247. Utskottet vill emellertid understryka angelägenheten av att regeringen följer riksdagens uttalande föregående är om att riksdagen bör lämnas en redovisning av effekterna av de förordade åtgärderna.

I den till utskottet inkomna skrivelsen från Svenska inkassoföreningen kritiserar en av RSV den 18 oktober 1984 utfärdad vägledning angående differentierade insatser i det exekutiva arbetet med en därtill fogad s. k. åtgärdstabell. Enligt föreningens uppfattning står vägledningen inte i samklang med vad lagutskottet tidigare uttalat om prioritering av kronofogdemyndigheternas verksamhet och särskilt inte i fråga om användande av bostadsförrättningar. Föreningen menar att kronofogdemyndigheternas tillämpning av vägledningen lett till att det totala belopp som drivs in i enskilda mål blivit lägre. Föreningen efterlyser effektivare indrivningsåtgärder, i synnerhet en ökad användning av bostadsförrättningar, när det gäller den typ av ärenden som i övervägande grad sysselsätter föreningens medlemmar, nämligen ärenden där gäldenärens sammanlagda skuld uppgår till högst 5 000 kr. Enligt föreningens uppfattning är den av RSV förordade åtgärdstabellen en följd av kronofogdemyndigheternas otillräckliga resurser. Föreningen föreslår därför att ytterligare medel tillförs RSV i syfte att RSV skall kunna ge kronofogdemyndigheterna ökade resurser för effektivare indrivningsåtgärder när det gäller enskilda mål.

I RSV:s vägledning hänvisas till att kronofogdemyndigheternas insatser mot gäldenärer med stora skulder och komplicerad ekonomisk situation måste göras genom en omfördelning av redan befintliga resurser, eftersom några nya resurser knappast kan påräknas. Enligt vad som uttalas i vägledningen måste omfördelningen av resurserna i praktiken utfalla så att myndigheternas insatser beträffande stora skuldbelopp sker på bekostnad av insatserna i fråga om små belopp. Indrivningsarbetet måste också ändras så att myndigheterna i större utsträckning än tidigare utreder gäldenärens ekonomi, bl. a. för att få information som kan användas i processer och konkurs och i nya mål mot gäldenären. Vidare framhålls att en princip med olika beloppsnivåer kan i kombination med andra kompletterande principer utgöra en lämplig bas för att bedöma vilka åtgärder som normalt skall vidtas. Speciella insatser bör göras i vissa fall trots att fordringsbeloppet inte är så stort, t. ex. i fall då ekonomisk brottslighet kan misstänkas eller då man vill undvika fortsatt restföring. RSV:s principer för kronofogdemyndigheternas insatser i det exekutiva arbetet finns redovisade i den ovannämnda åtgärdstabellen. I tabellen anges de olika åtgärder som bör vidtas med hänsyn till de restförda beloppens storlek. Åtgärderna avser såväl fysiska personer som näringsidkare. Det görs inte någon åtskillnad mellan allmänna och enskilda mål när det gäller åtgärdernas inriktning och beskaffenhet. I vägledningen understryks att åtgärderna har karaktär av "minimiinsatser". Det innebär, framhålls det, att kronofogdemyndigheter som har personal för ytterligare insatser bör vidta de åtgärder som framstår som önskvärda för att nå ett ännu

bättre indrivningsresultat. Det ankommer på kronofogdemyndigheternas ledning att bedöma när arbetsläget är sådant att minimiinsatser kan komma i fråga och när arbetsläget lättat så att större insatser åter kan göras. I vägledningen påpekas avslutningsvis att RSV avser att genom statistikgranskning, myndighetsbesök m. m. fortlöpande följa hur kronofogdemyndigheternas differentiering av insatser i det exekutiva arbetet utfaller i praktiken.

Utskottet erinrar om att frågor om prioritering inom exekutionsväsendet prövades ingående i samband med UB:s tillkomst. I sitt av riksdagen godkända betänkande (LU 1980/81:23 s. 24–25) framhöll utskottet att kronofogdemyndigheternas kännedom om omständigheterna i de enskilda fallen måste få bli utslagsgivande för i vilken ordning mål skall handläggas. Det fick därför inte komma i fråga att riksdagen eller annan myndighet genom uttalanden som skulle framstå som bindande för kronofogdemyndigheterna låser fast dessa vid en viss prioriteringsmodell. Varje myndighet borde alltså ha frihet att inom ramen för UB själv bedöma i vilken ordning inkomna mål lämpligen borde handläggas. Detta hindrade inte enligt utskottets mening att RSV i egenskap av tillsynsmyndighet kunde ge råd och vägledning för hur kronofogdemyndigheterna borde agera. Det var som utskottet såg det naturligt att målen avverkades i den ordning de kom in till kronofogdemyndigheten. Om en prioritering ansågs nödvändig borde enligt utskottets mening vissa faktorer typiskt sett kunna tilläggas större betydelse än andra. En sådan faktor var ofrånkomligt fordringsbeloppets storlek. Utskottet underströk att det i normala fall emellertid inte borde göras någon skillnad i handläggningshänseende mellan mål med stora fordringsbelopp och mål med små fordringsbelopp. Utskottet avvisade därför helt tanken att vissa smärre fordringar generellt skulle vara undantagna från indrivning eller som regel endast föranleda mer begränsade åtgärder. Hänsynen till borgenärerna och till intresset av att upprätthålla en god betalningsmoral i samhället gjorde en sådan utväg omöjlig. Det var dock enligt utskottets mening rimligt att en kronofogdemyndighet undantagsvis kunde anse sig vara tvungen att prioritera handläggningen av ett mål med ett stort fordringsbelopp framför ett mål med ett litet fordringsbelopp. En annan prioriteringsfaktor kunde enligt utskottets mening vara att ett ytterligare dröjsmål med indrivningen i det enskilda fallet skulle kunna bidra till uppkomsten av eller på annat sätt främja ekonomisk brottslighet. När det gällde frågan om kronofogdemyndighetens hela åtgärdsarsenal borde användas i alla typer av mål ansåg utskottet att inga åtgärder från kronofogdemyndigheternas sida borde vara uteslutna endast därför att målen avsåg ett litet belopp. Således borde t. ex. bostadsför rättningar kunna förekomma oavsett målets storlek. En annan sak var att det kunde vara ändamålsenligt att i småmål i större omfattning tillgripa telefonkontroller, genomgång av register etc. innan mera ingripande åtgärder vidtogs. Det borde emellertid enligt utskottets mening även i detta hänseende i första hand ankomma på resp. kronofogdemyndighet att från fall till fall avgöra vilka åtgärder som borde vidtas.

Den av RSV utfärdade vägledningen är i enlighet med riksdagens beslut inte avsedd att vara bindande utan den innefattar endast en rekommendation om hur kronofogdemyndigheterna kan agera i olika situationer. Kronofog-

demyndigheten i Stockholm har vid utskottets besök också upplyst att man valt att inte använda den i vägledningen intagna åtgärdstabellen. När ett mål inkommit brukar myndighetens arbete koncentreras på att så noga som möjligt kartlägga gäldenärens allmänna ekonomiska situation. Enligt myndighetens uppfattning kan i det sammanhanget det restförda beloppets storlek inte tillmätas någon större betydelse. En utredning av gäldenärens ekonomi även i det fall det restförda beloppet är litet kan nämligen ge vid handen att gäldenären har stora skulder eller eljest en komplicerad ekonomi. I bl. a. sådana fall kan det enligt myndighetens bedömning vara lämpligt att gäldenären och företrädare för myndigheten i samband med t. ex. en bostadsförrättning går igenom gäldenärens ekonomiska förhållanden. – I vilken utsträckning andra kronofogdemyndigheter följer RSV:s vägledning undandrar sig utskottets bedömning.

Utskottet vill framhålla att utskottets av riksdagen godkända i det ovan redovisade betänkandet uttalanden om i vilken ordning prioriteringar borde ske i kronofogdemyndigheternas verksamhet alltjämt skall gälla. Det innebär att det får ankomma på varje kronofogdemyndighet att självständigt pröva i vilken ordning inkomna mål skall handläggas och vilka indrivningsåtgärder som bör vidtas. Självfallet kan RSV:s rekommendationer tjäna som vägledning för myndighetens ställningstagande. Mot bakgrund av att inkassoföreningens uppgifter om att det totala belopp som indrivs i enskilda mål sjunker vill utskottet stryka under vad utskottet anförde om att man inte generellt får tillämpa en ordning som innebär att smärre fordringar endast föranleder mera begränsade utmätningsåtgärder. Som utskottet då framhöll gör hänsynen till borgenärerna och intresset av att upprätthålla en god betalningsmoral en sådan ordning omöjlig. Inga åtgärder bör således vara uteslutna endast därför att målen avser ett litet belopp.

Som tidigare redovisats föreslås ett *anslag till kronofogdemyndigheterna* på 579 235 000 kr. Anslagsberäkningen har inte ifrågasatts i motion L247. Utskottet har vid sin granskning inte funnit något att erinra mot anslagsbeloppets storlek. Med anledning av uttalandena i motionen om lokalkostnaderna vill utskottet stryka under att en reduktion av lokalkostnaderna inte kan tas till intäkt för att en omorganisation av myndighetens verksamhet påbörjats. Anslaget för lokalkostnaderna bestäms på grundval av byggnadsstyrelsens och andra fastighetsförvaltande myndigheters uppgifter om lokalernas omfattning och hyror. Att lokalkostnaderna minskar kan bero på ändrade kontrakt, en reduktion av övertaliga lokalytor eller en omreglering av hyror. Den av motionären påtalade reduktionen av lokalkostnaderna i Kalmar län har sålunda berott på att efter uppsägning av hyreskontrakt nya hyror fastställts för kronofogdemyndigheterna i Västervik och Oskarhamn.

Utskottet tillstyrker det i propositionen föreslagna anslaget till kronofogdemyndigheterna.

I motion 1985/86:L223 tas upp en fråga om *indrivning av felparkeringsavgifter* som ålagts utlänningar. Felparkeringsavgift är en inte straffrättslig sanktion vid olovlig parkering på gator och vägar. Regler om felparkeringsavgift finns i lagen (1976:206) om felparkeringsavgift och den med stöd av lagen utfärdade förordningen (1976:1128) om felparkeringsavgift. Avgiftens storlek fastställs av länsstyrelsen eller kommunen. Beloppet får vara lägst 75

och högst 300 kr. Felparkeringsavgift får tas ut när motorfordon parkeras eller stannas i strid mot vissa föreskrifter i vägtrafikkungörelsen (1972:603) eller mot lokala trafikföreskrifter. Som exempel på förseelser som kan beivras genom åläggande av felparkeringsavgifter kan nämnas parkering på vänster sida av vägen, på övergångsställe och på markerad busshållplats. Överträdelser av lokala trafikföreskrifter som kan föranleda felparkeringsavgift är exempelvis olovlig parkering på avgiftsbelagda parkeringsplatser. Felparkeringsavgift får inte åläggas om förseelsen är belagd med straff. Åtskilliga bestämmelser om parkering och stannande i vägtrafikkungörelsen är belagda med bötesstraff. Felparkeringsavgift åläggs genom en s. k. parkeringsanmärkning, som får utfärdas av polis och kommunala trafikövervakare. Felparkeringsavgifter som inte betalas i vederbörlig ordning skall drivas in av kronofogdemyndigheten.

Från parkeringsavgift är att skilja den avgift som får tas ut vid s. k. tomtmarksparkering. Bestämmelser om sådan avgift finns i lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering. Kontrollavgift får inte tas ut om överträdelsen är straffbelagd eller kan beivras genom felparkeringsavgift. Det är markägaren som bestämmer om kontrollavgift skall tas ut. Betalas inte kontrollavgiften är markägaren hänvisad till att i civilrättslig ordning föra talan om utfående av avgiften vid allmän domstol.

I fråga om bötesstraff som ålagts utländska medborgare kan enligt gällande regler vissa åtgärder vidtas till säkerställande av att den bötfälde betalar sina böter. Om böterna inte kan drivas in här i landet och den bötfälde vistas på känd ort utomlands kan verkställighet av bötesstraffet anförtros myndigheter i vissa främmande stater. Bestämmelser härom finns i lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m. m. (nordiska verkställighetslagen) och lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom (internationella verkställighetslagen). Sistnämnda lag har hittills satts i kraft endast i förhållande till tre utomnordiska länder, nämligen Cypern, Turkiet och Österrike. En närmare redogörelse för de olika reglerna som sålunda gäller beträffande bötesstraff finns i betänkandet LU 1980/81:23 (s. 42 och 43) vartill hänvisas. Reglerna är inte tillämpliga på felparkeringsavgifter och kontrollavgifter. Eftersom den sistnämnda typen av avgifter fastställs av domstol kan emellertid de regler som gäller för verkställighet utomlands av civilrättsliga domar bli tillämpliga. Beträffande verkställighet av sådana domar finns flera konventioner bl. a. en konvention av den 11 oktober 1977 mellan de nordiska länderna om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.

I motionen framhålls att avsaknaden av möjligheten att driva in felparkeringsavgifter som ålagts utländska medborgare har till följd att utlänningar allt oftare sätter sig över gällande parkeringsföreskrifter, vilket i sin tur vållar stora trafikproblem. Motionären nämner som exempel att man i Strömstad har stora problem med utländska bilar som parkeras olovligt. Motionären anser det angeläget att problemet löses och anvisar två utvägar. Den ena är att Sverige träffar en överenskommelse med andra länder så att avgifterna kan drivas in i hemlandet och den andra att man åstadkommer en ordning enligt vilken den felande kan tvingas betala avgifter eller ställa säkerhet för

dem innan han lämnar platsen. Motionären yrkar att det anförda skall ges regeringen till känna.

Utskottet konstaterar att de möjligheter som för närvarande står till buds när det gäller att i samband med ett ingripande mot en utländsk medborgare säkerställa att eventuella bötesstraff kan verkställas är begränsade. Har verkställigheten inte säkerställts innan vederbörande lämnat landet är möjligheterna till indrivning mycket små utom i fall då vederbörande är bosatt i ett annat nordiskt land eller i en stat i förhållande till vilken internationella verkställighetslagen gäller. När det gäller felparkeringsavgifter saknas som ovan redovisats helt möjligheter att säkerställa betalning och utverka indrivning om inte vederbörande är bosatt här. Som belyses av motionen förekommer det också att utländska medborgare undgår verkställighet av böter och felparkeringsavgifter som ålagts dem här i landet. Inte minst med hänsyn till vikten av att våra lagar och andra författningar respekteras också av utländska medborgare som besöker Sverige är nuvarande ordning inte tillfredsställande.

I samband med införandet av UB behandlade utskottet med anledning av en motion frågan om indrivning av bötesstraff som ålagts medborgare i andra länder än de nordiska. I sitt av riksdagen godkända betänkande LU 1980/81:23 uttalade utskottet att det fanns skäl att överväga vilka åtgärder som kunde vidtas för att effektivisera bötesverkställigheten när det gällde sådana medborgare. Som en tänkbar lösning på problemet angav utskottet att möjligheterna till säkerställande av en framtida bötesverkställighet ökades. Utskottet ansåg sig dock inte böra förorda en ordning som innebar att en enskild polisman i samband med ett ingripande mot en utländsk medborgare fick behörighet att ta emot deposition för betalning av eventuella böter. Enligt utskottet fick en lösning sökas på andra vägar. Utskottet framhöll att frågan borde tas upp till närmare övervägande i lämpligt sammanhang och underströk att översynen borde ske i samarbete med övriga nordiska länder. Utskottet framhöll vidare vikten av att regeringen på det internationella planet verkade för att möjligheterna ökas till verkställighet utomlands av svensk brottmålsdom. Utskottet pekade härvidlag särskilt på betydelsen av att andra länder tillträder 1970 års europeiska konvention om brottmålsdoms internationella rättsverkningar liksom konventionen 1972 om överförande av lagföring i brottmål. Utskottet erinrade om att 1970 års konvention och den därav föranledda internationella verkställighetslagen ger Sverige möjligheter att träffa överenskommelser med andra stater om verkställighet av bl. a. bötesstraff. Vad utskottet anförde med anledning av motionen gav riksdagen som sin mening regeringen till känna (rskr. 1980/81:350).

Liksom i fråga om indrivning av böter anser utskottet att spørsmålet om indrivning av felparkeringsavgifter bör lösas i nordiskt samarbete. Frågan om indrivning i ett nordiskt land av felparkeringsavgifter som ålagts i ett annat nordiskt land togs år 1980 upp i Nordiska rådet med anledning av ett medlemsförslag från Rolf Sellgren (fp). Medlemsförslaget hänvisades till juridiska utskottet som efter en omfattande remissbehandling av det hemställde att Nordiska rådet med anledning av medlemsförslaget uppmanade Nordiska ministerrådet att undersöka möjligheterna att i ett nordiskt land

driva in parkeringsavgifter som påförts i ett annat nordiskt land samt att utreda de administrativa och ekonomiska konsekvenserna av en sådan ordning. Nordiska rådet biföll utskottets hemställan (Rek 14/1980/j). Nordiska ministerrådet överlämnade den 10 december 1981 ett meddelande om rekommendationen. I meddelandet anfördes att parkeringsanmärkningar som skulle bli föremål för indrivningsåtgärder utgör en relativt liten andel av det totala antalet parkeringsanmärkningar – ca 1 %. Detta pekade på att överträdelserna i normalfallet inte är ett sådant problem som kräver åtgärder. Ett system för indrivning skulle, framhölls det vidare, för myndigheterna komma att innebära en särrutin om vars effektivitet man kan hysa tvivel. De små belopp för varje parkeringsanmärkning – genomsnittligt sett 100–200 svenska kronor – talade enligt meddelandet också emot en nordisk indrivningsrutin. Som ett exempel nämndes att man vid översyn av överenskommelsen om indrivning av skatter o. d. inte ansåg det försvarbart att driva in belopp under ca 1 000 svenska kronor i andra nordiska länder. I meddelandet hänvisades till att enligt medlemsförslaget särskilt rättviseskäl var ett motiv för det förordade indrivningsförfarandet. I meddelandet uttalades att sådana synpunkter visserligen ibland kunde göra sig starkt gällande. Emellertid gick det samtidigt inte att bortse från de kostnader som är förenade med ett indrivningssystem av det slag som förutsätts i rekommendationen. Vid en sammantagen bedömning av det anförda ville ministerrådet förorda att frågan då inte drevs vidare.

På hemställan av juridiska utskottet beslöt Nordiska rådet år 1982 att anse rekommendationen som slutbehandlad för Nordiska rådets vidkommande.

Med hänsyn till sakens behandling i Nordiska rådet nödgas utskottet konstatera att det i vart fall för närvarande inte torde finnas förutsättningar för att Sverige skall kunna få till stånd några gemensamma nordiska åtgärder i syfte att effektivisera indrivningen av felparkeringsavgifter. På grund av frågans vikt förutsätter emellertid utskottet att regeringen följer utvecklingen och tar de initiativ som i framtiden kan visa sig möjliga. Något särskilt uttalande från riksdagens sida i ämnet är inte erforderligt.

Avslutningsvis finner utskottet anledning att ytterligare beröra frågan om indrivning av böter som ålagts utländska medborgare. I regeringens skrivelse 1981/82:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen har angivits att riksdagens skrivelse (rskr. 350) med anledning av propositionen om utsköningsbalk slutbehandlats i och med att regeringen utfärdat balken. Som tidigare redovisats innefattade riksdagens skrivelse bl. a. en begäran om översyn av spörsmålet om indrivning av böter. Enligt vad utskottet inhämtat har denna begäran av misstag inte uppmärksamrats vid regeringsbehandlingen. Utskottet utgår från att regeringen utan något förnyat tillkännagivande från riksdagens sida ändock beaktar vad utskottet anförde år 1981 och tar upp frågan till närmare övervägande i lämpligt sammanhang.

Utskottet hemställer

1. beträffande *anslag till kronofogdemyndigheterna* att riksdagen med bifall till proposition 1985/86:100 bilaga 9 punkt B 3 och med avslag på motion 1985/86:L247 till *Kronofogdemyndigheter-*

na för budgetåret 1986/87 anvisar ett förslagsanslag av 579 235 000 kr., LU 1985/86:23

2. beträffande *indrivning av felparkeringsavgift som ålagts utlänningar*
att riksdagen avslår motion 1985/86:L223.

Stockholm den 11 mars 1986

På lagutskottets vägnar

Per-Olof Strindberg

Närvarande: Per-Olof Strindberg (m), Lennart Andersson (s), Owe Andréasson (s), Stig Gustafsson (s), Ulla Orring (fp), Martin Olsson (c), Inga-Britt Johansson (s), Allan Ekström (m), Bengt Kronblad (s), Inger Hestvik (s), Gunnar Thollander (s), Marianne Karlsson (c), Berit Löfstedt (s), Ewy Möller (m) och Kjell-Arne Welin (fp).

Särskilda yttranden

1. Anslag till kronofogdemyndigheterna (mom. 1)

Ulla Orring och Kjell-Arne Welin (båda fp) anför:

Enligt Svenska inkassoföreningen har kronofogdemyndigheternas tillämpning av den av RSV utfärdade vägledningen lett till att de totala belopp som drivs in i enskilda mål blivit lägre. Föreningen efterlyser effektivare indrivningsåtgärder även i de fall fordringsbeloppen är små.

Även om RSV:s vägledning inte är avsedd att vara bindande, kan det förhålla sig så att vägledningen helt eller delvis blivit styrande för många kronofogdemyndigheters handlande, något som Inkassoföreningens uppgifter också ger belägg för. Det är dock oklart i hur stor utsträckning myndigheterna följer RSV:s vägledning.

Mot bakgrund av de av föreningen påtalade konsekvenserna av myndigheternas tillämpning av vägledningen när det gäller enskilda mål anser vi det angeläget att man noga följer utvecklingen när det gäller myndigheternas handläggningsrutiner etc. på området. Vi noterar därför med tillfredsställelse att RSV enligt vad verket uppgett i vägledningen kommer att fortlöpande genom statistikgranskning, myndighetsbesök m. m. följa hur kronofogdemyndigheternas differentiering av insatser i det exekutiva arbetet utfaller i praktiken. Resultatet av RSV:s granskning bör enligt vår mening kunna utvisa om särskilda åtgärder behöver vidtas.

2. Indrivning av felparkeringsavgift som ålagts utlänningar (mom. 2)

Per-Olof Strindberg (m), Ulla Orring (fp), Martin Olsson (c), Allan Ekström (m), Marianne Karlsson (c), Ewy Möller (m) och Kjell-Arne Welin (fp) anför:

Den av motionären i motion 1985/86:L223 påtalade ordningen – enligt vilken utländska medborgare utan varje som helst påföljd kan överträda sådana trafikföreskrifter där sanktionen består i felparkeringsavgift (t. ex. olovlig parkering, parkering på vänster sida av vägen, på övergångsställe och på markerad busshållplats) – är icke godtagbar. För invånarna i Strömstad – den kommun som berörs i motionen – kan situationen ej uppfattas på annat sätt än att utländska bilförare i praktiken åtnjuter immunitet i vad avser överträdelse av sådana föreskrifter som nu sagts. Som framgått hade däremot indrivning i övriga nordiska länder varit möjlig, om sanktionen i likhet med vad som gällt tidigare uttagits i form av böter. Med hänsyn till vad utskottet uttalar om vikten av frågan och om initiativ från regeringens sida har vi inte ansett det nödvändigt att foga någon reservation till betänkandet.

